

ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ІНСТРУМЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІНФОМЕДІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент Бакаленко Ірина Миколаївна
Кафедра: української літератури, навчальний корпус № 2, 232 аудиторія (2^й поверх)
Email: irinabakalenko1970@gmail.com
Телефон: (061) 289-12-75 (кафедра), (061) 289-12-94 (деканат)
Facebook Messenger: <https://www.facebook.com/irina.bakalenko/>

Освітня програма	Усі освітні програми;					
рівень вищої освіти	Бакалавр					
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна загальноуніверситетського циклу					
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2021-2022	Рік навчання -	Тижні	10
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів¹	4	Лекційні заняття – ___ год. Практичні заняття – ___ год. Самостійна робота – ___ год.		
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3925					
Консультації:	щотижня за розкладом консультацій викладачів кафедри; онлайн-консультації – Zoom за попередньою домовленістю					

ОПИС КУРСУ

Метою курсу є формування практичних знань, умінь та навичок:

☞ безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою мас-медіа, включаючи як традиційні (друковані видання, радіо, кіно, телебачення), так і новітні (комп'ютерно опосередковане спілкування, Інтернет, мобільна телефонія) медіа з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій;

☞ використання різноманітних онлайн-інструментів у процесі формування інфомедійної грамотності.

Основні завдання:

- дати уявлення про сучасні ЗМІ і пояснити роль медіаграмотності в глобалізованому інформаційному світі;
- дати базові знання у сфері медіа, ознайомити студентів із найрозповсюдженішими видами маніпуляцій і пропаганди, надати базові інструменти перевірки інформації та формування критичного мислення;
- сформувати практичні навички використання медіапродуктів у професійній діяльності;
- дати уявлення про принципи та шляхи формування інфомедійної грамотності;
- сформувати практичні навички використання онлайн-інструментів у процесі інфомедійної грамотності.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS). Детальна формула розрахунку – в рекомендаціях.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможе:
знати:

- роль медіа у формуванні картини світу;
- зміст основних понять у сфері медіакультури та основні принципи формування медіакультури;
- правила спілкування в інформаційному суспільстві та методи захисту від можливих негативних впливів у процесі масової комунікації;
- аспекти медіаграмотності;
- зміст та специфіку основних форм медіаосвітньої діяльності;
- шляхи формування інфомедійної грамотності;
- алгоритми використання онлайн-інструментів у процесі формування інфомедійної грамотності.

уміти:

- здійснювати аргументований критичний огляд аудіовізуальної та друкованої інформації та виявляти маніпулятивний контент медіа;
- аналізувати медійні матеріали на предмет їх правдивості та об'єктивності;
- розшифровувати та використовувати закодовану в медіа інформацію;
- оцінювати зміст, форму і стиль аудіовізуальної та друкованої інформації;
- самостійно створювати медіапроекти та медіапродукти в галузі медіаосвіти;
- використовувати онлайн-інструменти у процесі створення медіапроектів і медіапродуктів та формування інфомедійної грамотності;
- безпечно працювати в Інтернеті.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Матеріали до лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних дослідницьких завдань та групових творчих проектів розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3925>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Формами поточного контролю є робота на семінарських заняттях.

Формою підсумкового контролю є залік.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)	Не зараховано
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Книги:

1. Баришполец О. Т. Брехня в інформаційному просторі та міжособовій комунікації : Монографія / О. Т. Баришполец. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. 648 с.
2. Буйницька О. П. Інформаційні технології і технічні засоби навчання: навч. посіб. / О. П. Буйницька. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 240 с.
3. Гороховський, О. М. Фактчек як тренд розслідувань: можливості та перспективи : практич. посіб. / О. М. Гороховський. Дніпро : Ліра, 2017. 133 с.
4. Гуревич Р. С. Інформаційно-телекомунікаційні технології в навчальному процесі та наукових дослідженнях: навч. посіб. / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія. Київ : Освіта України, 2006. 390 с.
5. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2004. 352 с.
6. Кара-Мурза С. В. Манипуляция сознанием / С. В. Кара-Мурза. Москва: Эксмо; Алгоритм, 2007. 857 с.
7. Конспект уроків з основ медіаграмотності учнів загальноосвітніх шкіл / Мокрогуз О. П., Волошенюк О. В., за науковою редакцією Іванова В. Ф. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2014. 132 с.
8. Литвин І. С. Інформаційні технології. Тернопіль : Економічна думка, 2000. 196 с.
9. Медіаграмотність. Критичне мислення у мультимедійному світі. Київ: АУП: Центр Вільної Преси, 2017. 319 с.
10. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід : Навчальний посібник / за ред. Л. А. Найдьонової, О. Т. Баришпольця. Київ : Міленіум, 2009. 440 с.
11. Медіакультура особистості: соціально-психологічний підхід: Навчальний посібник. Київ: Міленіум, 2009. 440 с.
12. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник. Київ: Центр вільної преси, 2012. 352 с.
13. Медіаосвіта. Основи медіаграмотності: навчально-методичний посібник для курсу «Основи медіаграмотності» / укл. С. О. Троян, Ткачук А. В. Умань : ПП Жовтий О. О., 2014. 128 с.
14. Мельничук О. В., Кнорозок Л. М., Ігнатенко В. А., Шовкопляс В. С., Шовкопляс Л. Г. Технічні засоби навчання. Ніжин, 2001. 104 с.
15. Морзе Н. Методика навчання інформатики: навч. посіб.: у 3-х ч. Ч. II: Методика навчання інформаційних технологій / за ред. М. Жалдака. Київ : Навчальна книга, 2004. 287 с.
16. Морзе Н. В. Основи інформаційно-комунікаційних технологій / Н. В. Морзе. К. : Видавнична група ВНУ, 2008. 352 с.
17. Основи нових інформаційних технологій навчання: посібник для вчителів / Авт. кол. за ред. Ю. І. Машбиця. Київ : ІЗММ, 1997. 264 с.
18. Плахотша П. І. Інформаційна підготовка студентів непрофільних спеціальностей в університетах : навч.-метод. посібник / За ред. Г. О. Козлакової. Умань : СПД Сочинський, 2008. 178 с.
19. Потятиник Б. В. Медіа: ключі до розуміння. Львів: ПАІС, 2004. 312 с.
20. Сільвейстр А. Сучасні інформаційні технології навчання. Курс лекцій. Вінниця : ТОВ Фірма «Планер», 2007. 196 с.
21. Сучасна медіакультура українсько польський досвід. Колективна монографія / [Й. Лось, С. Гавронський, Т. Лильо, М. Уліта та ін.]; за наук. ред. проф. Й. Лося. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. 392 с.
22. Формування медіаграмотності педагогів: Навчально-методичний посібник. Покроєва Л. Д., Акименко О. С., Алфьорова З. І., Дегтярьова Г. А., Казакова Т. В., Косенко В. В., Нуреева Т. К., Старкова Г. В., за заг. редакцією Л. Д. Покроєвої. Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2014 236 с.
23. Швачич Г. Г., Толстой В. В., Петречук Л. М., Іващенко Ю. С., Гуляева О. А., Соболенко О. В. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології: Навчальний посібник. Дніпро: НМетАУ, 2017. 230 с.

24. Ясулайтіс В. Дистанційне навчання: методичні рекомендації. Київ : МАУП, 2005. 72 с.

Інформаційні ресурси:

Онлайн-курс з медіаграмотності

<https://verified.edera.com/ua?fbclid=IwAR13dHyEWFyNvNewE5YZpkzjMJwJqxnAaPxeQSzVtzlitz0e0e0aGeupCR5AQ>

15 кращих українських проєктів з медіаграмотності

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2455061-15-krasih-ukrainskih-proektiv-z-mediagramotnosti.html>

Медіакритика:

<http://www.mediakrytyka.info/ohlyady-analotyka/perevirka-faktiv-yak-budennyy-zhurnalistskyy-rytual.html>

<https://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya-vprovadzhennya-mediaosviti-v-ukraini-nova-redaktsiya/>

<https://video.detector.media/special-projects/novynna-gramotnist-i22>

FactCheck-Ukraine

StopFake.org // <https://www.stopfake.org/uk/golovna/>

<https://voxukraine.org/uk/tag/faktchek-uk/>

Сайт Детектор медіа. // <http://detector.media>

Сайт Mediasapiens // <http://osvita.mediasapiens.ua/>

Сайт Медіаосвіта // <http://www.mediaeducation.co.uk>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних та практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття, та через виконання практичних завдань до заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перепародування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо) (за погодженням з викладачем).

Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру (оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін.) регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу.

Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу irinabakalenko1970@gmail.com. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

Електронна пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2021-2022 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р.: http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. **Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти** (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до **Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ:** <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається **Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ:** <https://tinyurl.com/y9pkmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються **Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ:** <https://tinyurl.com/yvcds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється **Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті:** <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються **Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ:** <https://tinyurl.com/yucyfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: **Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ:** <https://tinyurl.com/yd6bqb6p9>; **Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ:** <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. **Наукова бібліотека:** <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>